

Video Modellemenin Psikolojik Danışma Tekniklerinin Öğretilmesinde Kullanılması: Bir Pilot Uygulama

Use of Video Modeling in Teaching Counseling Techniques: A Pilot Study

Oya Yerin Güneri¹, Dean W. Owen², Fidan Korkut Owen³, Zeynep Eda Sun Selşik⁴, Pınar Çağ⁵, Gökçen Aydın⁶, Fatma Zehra Ünlü Kaynakçı⁷

Öz. Psikolojik danışmanların danışanlarla iyi iletişim kurmaları, güçlü ilişkiler oluşturabilmeleri için çeşitli bilgi, tutum, teknik ve becerilere sahip olmaları gereklidir. Bunlar arasında, yardım becerileri ve teknikler ön plana çıkmaktadır. Yardım becerilerinin ve tekniklerinin öğretiminde eğitim videolarının kullanılması oldukça faydalıdır. Bu kapsamda, bu video modelleme çalışmasının amacı, psikolojik danışma sürecinde yaygın olarak kullanılan teknikleri kapsayan videolar oluşturmak ve bunların psikolojik danışman eğitiminde kullanımını değerlendirmeye yönelik bir pilot çalışma yürütmektir. Çalışmanın ilk aşamasında çeşitli psikolojik danışma tekniklerinin modellendiği kısa videolar hazırlanmıştır. İkinci aşamada, 11 psikolojik danışma ve rehberlik lisans programı öğrencisiyle bu kısa videoların gösterildiği bir eğitim ve değerlendirme toplantısı yapılmış, öğrencilerden teknikleri öğrenmelerine ve bunları kullanma konusunda kendilerini yeterli hissetmelerine videoların ne derece katkı sağladığına ilişkin görüşler alınmıştır. Çalışmada "Psikolojik Danışma Tekniklerini Kullanma Yeterliliğini Değerlendirme Formu" ile toplanan nicel verilere Wilcoxon İşaretili Sıra Testi analizi uygulanmıştır. Bulgular, videoların öğrencilerin tekniklerin kullanımına yönelik yeterlilik algılarını olumlu yönde etkilediğine işaret etmiştir. Nitel veriler içerik analizi ile değerlendirilmiştir. Elde edilen nitel bulgular "videoların psikolojik danışman eğitiminde kullanımının getirebileceği kazanımlar" ve "videoların iyileştirilmesine yönelik öneriler" olmak üzere iki tema başlığı altında toplanmıştır. Katılımcılar, psikolojik danışma tekniklerinin sınıf ortamında öğrenilmesi amacıyla videoların kullanımını olumlu olarak değerlendirmiş, görüşlerin paylaşımına ve tartışma ortamı yaratılmasına katkı sağladığını belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler. Video modelleme, psikolojik danışma, psikolojik danışma teknikleri

Abstract. Counselors are expected to acquire a wide range of knowledge, skills and techniques in order to establish effective counselor-client relationship. Among these counseling skills and techniques have paramount importance. The use of training videos in counselor education is very common. Thus the purpose of the current investigation was to evaluate the efficacy of video modeling to promote basic counselor skills building among undergraduate counseling students. After preparation of modeling videos the evaluation phase was conducted with a volunteer group of 11, undergraduate counseling students. These students participated in a training seminar in which the video modeling scenarios were presented. These students were surveyed prior to and following the seminar using a data collection form called Counseling Techniques Use Efficacy Form designed to assess their perceived self-efficacy in using each of ten counseling techniques. Results indicate that there was a significant increase in self-reported efficacy among the participants of the evaluation group about use of modeled counseling techniques also showed that the video modeling training format was well received. The results of the qualitative data were grouped under two categories as "benefits of integrating video modeling into counselor training" and "suggestions for the improvement of videos". These findings suggest that the process of viewing video modeling segments may have a positive effect in promoting both learning and in building self-efficacy in the use of basic counseling techniques. These results are consistent with other investigations and suggest that video modeling is effective in both growth producing and efficacy building with students.

Keywords. Video modeling, psychological counseling, techniques in counseling

Oya Yerin Güneri

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Ankara, Türkiye
e-mail: guneri@metu.edu.tr

Dean W. Owen

Morehead State University, Kentucky, ABD
e-mail: d.owen@moreheadstate.edu

Fidan Korkut Owen

Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, İstanbul, Türkiye
e-mail: fdnkrtk@gmail.com

Eda Sun Selşik

Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kuzey Kıbrıs Kampüsü, Öğrenci Gelişim ve Psikolojik Danışma Merkezi, Güzelçayır, Kıbrıs.
e-mail: selisik@metu.edu.tr

Pınar Çağ (Sorumlu Yazar)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Öğrenme ve Öğretmeyi Geliştirme Merkezi, Ankara, Türkiye
e-mail: cpinar@metu.edu.tr

Gökçen Aydın

Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Gaziantep, Türkiye
e-mail: gokcenaydn@gmail.com

Fatma Zehra Ünlü Kaynakçı

Bülent Ecevit Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Zonguldak, Türkiye
e-mail: fzunlu@gmail.com

Geliş / Received: 21 Nisan/April 2018

Düzeltilme / Revision: 11 Haziran/June 2018

Kabul / Accepted: 3 Temmuz/July 2018

Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği
Turkish Psychological Counseling and Guidance Association

Psikolojik danışma, evlilik ve aile danışmanlığı, kariyer danışmanlığı gibi çeşitli dalları olan bir alandır (Doğan, 2016). Psikolojik Danışma ve İlgili Eğitim Kurumlarının Akreditasyonu Kurulu (Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs – CACREP, 2016) tarafından sekiz psikolojik danışma uzmanlık alanı sıralanmıştır. Bu alanlar: 1) Bağımlılık Psikolojik Danışmanlığı, 2) Klinik Ruh Sağlığı Psikolojik Danışmanlığı, 3) Kariyer Psikolojik Danışmanlığı, 4) Klinik Rehabilitasyon Psikolojik Danışmanlığı, 5) Yükseköğretimde Psikolojik Danışmanlık ve Öğrenci İşleri, 6) Evlilik, Çift ve Aile Psikolojik Danışmanlığı, 7) Okul Psikolojik Danışmanlığı ve 8) Rehabilitasyon Psikolojik Danışmanlığıdır. CACREP (2016) her bir uzmanlık alanı için psikolojik danışmanlara kazandırılması gereken yetkinlikleri açıklamaktadır. Ayrıca uzmanlık alanı fark etmeksizin psikolojik danışma programı mezunlarının bilgi, beceriler ve tutumlar geliştirmeleri beklenen sekiz temel alanı belirtmektedir. Bunlar sırasıyla mesleki uyum ve etik uygulama, sosyal ve kültürel çeşitlilik, büyüme ve gelişme, kariyer gelişimi, psikolojik danışma ve yardım ilişkileri, grupla psikolojik danışma ve grup çalışması, ölçme ve değerlendirme, araştırma ve program değerlendirmedir. Özellikle psikolojik danışma ve yardım ilişkileri bağlamında, tüm uzmanlık alanlarında çalışacak kişilerin psikolojik danışma beceri ve teknikleri hakkında hem kuramsal hem de uygulamalı eğitim almalarının gerekliliği belirtilmektedir (CACREP, 2016).

Psikolojik danışman eğitimi, psikolojik danışman adaylarının nasıl yetişecekleri ve psikolojik danışma yardımını nasıl sunacakları konularında belirleyici rol oynamaktadır (Gladding, 2000). Bu nedenle, psikolojik danışman eğitiminin niteliği büyük önem taşımaktadır. CACREP'e göre psikolojik danışma eğitimi veren kurumların ana odağı, psikolojik danışma mesleğinin etik kurallarına uygun davranan, güçlü psikolojik danışman kimliğine sahip, uygulamada yeterliliği olan psikolojik danışmanların yetiştirilmesi ve mesleğe hazırlanmasıdır (CACREP, 2015).

Psikolojik danışma becerileri bir psikolojik danışmanın sahip olduğu tüm mesleki becerileri kapsamaktadır. Bunlar “Bir psikolojik danışmanı psikolojik danışman yapan özelliklerdir ve bu beceriler olmaksızın bir psikolojik danışmanın etkili ve yeterli olması beklenemez.” (Egan, 1998, s.24). Egan (2002)'a göre psikolojik danışma becerileri dikkati verme, aktif dinleme, yansıtma, özetleme, deneyimleme, hedef oluşturma ve eylem planı yapmayı içermektedir. Ivey (1986) ise psikolojik danışma becerilerini “mikro beceriler”

kavramını kullanarak açıklamıştır. Mikro becerileri de dinleme davranışı, gözlem becerisi, cesaretlendirme, açık ve kapalı uçlu soru sorma, içerik yansıtma, duyguları yansıtma, anlamı yansıtma, özetleme, empati, odaklanma, yüzleştirme, yeniden çerçeveleme, kendini açma, geri bildirim verme ve davranışların mantıklı sonuçları olarak özetlemektedir. Bu beceriler tüm kuramsal yaklaşımlar için geçerlidir. Ancak kullanılan teknikler kuramsal yaklaşımlara göre değişiklik gösterebilmektedir. Örneğin, bütünleştirilmiş yaklaşımlarda farklı teknikler bir arada kullanılsa da, boş sandalye tekniği Gestalt yaklaşımında, davranışsal anlaşma tekniği davranışsal yaklaşımda, mucize soru tekniği ise çözüm odaklı psikolojik danışma yaklaşımında kullanılmaktadır. Psikolojik danışman eğitiminde, alanla ilgili kuramsal bilgilerin, etik ve profesyonel yaklaşımın, psikolojik danışman-danışan ilişkisi ve terapötik iletişimin yanı sıra, psikolojik danışma ile ilgili becerilerin ve tekniklerin öğretilmesi gereklidir. Psikolojik danışma alanında eğitim alan herkes bir dizi temel beceriyi öğrenmek ve uygulamak durumundadır. Bu öğrenme sürecinde yoğun uygulamalar yapmak, geri bildirim almak/vermek ve süpervizyon almak/vermek gerektiği için bu becerilerin ve tekniklerin öğretilmesi ve öğrenilmesi zaman alıcıdır. O nedenle, psikolojik danışman eğitiminde, öğrenme ortamlarının dikkatle hazırlanması gerekmektedir.

Psikolojik danışma becerilerinin ve tekniklerinin öğretilmesinde düz ders anlatımı, model sunma, rol oynama ve yazılı metin üzerinde çalışma gibi farklı öğretim teknikleri kullanılmaktadır (Taub ve Forney, 2004). Psikolojik danışma alanındaki eğitimciler, düz anlatım gibi geleneksel öğretim yöntemlerinin öğrencilerin özellikle beceri öğrenimleri için çok etkili ve yeterli olmadığını altını çizmektedirler (Hayes, Taub, Robinson ve Sivo, 2003). Psikolojik danışma beceri ve tekniklerinin etkili bir şekilde öğretilmesinde birden fazla öğretim yönteminin birlikte kullanılması önemlidir (Alberts ve Edelstein, 1990; Hill ve Lent, 2006; Kuna, 1975). Bu nedenle, kalıcı bir öğrenmenin oluşması için ders anlatma, yaşantısal olanaklar sağlama, bilgisayar tarafından desteklenen çoklu öğrenme ortamları hazırlama ve model sunma gibi çeşitli öğretim yöntemlerinin birlikte kullanılması kaçınılmazdır (Berk, 2009; Hayes ve ark., 2003). Özellikle video veya bilgisayar destekli öğretim yöntemleri, öğrenenin performansının artırılmasına, öğretene kişinin zaman kazanmasına ve daha hızlı bir öğretim yapmasına olanak tanınması açısından oldukça tercih edilir durumdadır (Campbell, Lison, Borsook, Hoover ve Arnold, 1995).

Teknik ve beceri öğretiminde kullanılan yöntemlerden birisi olan “model sunma”, öğretilen becerinin uygulanmasının gösterilmesine dayalı bir öğretme biçimidir. Model sunmanın yollarından birisi, öğretilen beceri ya da tekniğin bir uzman tarafından, canlı olarak kısa bir uygulama biçiminde gösterilmesidir. Bir diğeri ise, uzman bir psikolojik danışmanın ya da psikolojik danışma eğitimcisinin, danışma sırasında kullandığı teknik ve becerilerin kaydedildiği videoların hazırlanmasıdır. Bu tip bir model sunma, video modelleme olarak da adlandırılmaktadır (Nikopoulos ve Keenan, 2004). Video modelleme, hedef alınan bir beceriyle ilgili bir modelin hareketlerinin ve konuşmalarının videoya kaydedilmiş halinin gösterilmesi şeklinde özetlenebilecek bir öğretme tekniğidir. Bu teknik Bandura'nın (1986) model alma yoluyla öğrenme kuramına dayalıdır. Modeli izleyen bireyin hedef olan beceri ya da becerileri model alma yoluyla öğrenmesi ve yapması beklenmektedir (D'Ateno, Mangiapanello ve Taylor, 2003). Video modelleme tekniği bir kişinin öğrenmesi beklenen birçok davranışın gösteriminin yapıldığı bir video kaydı ya da DVD formatını içermektedir; bu yapı ise öğrencilerin kendilerinden istenen bir görevi sergilemeleri ya da bir beceriyi yerine getirebilmeleri için kendilerine görebilecekleri ya da izleyebilecekleri bir örnek sunmaktadır (Rhinehart, 2011).

Psikolojik danışman eğitiminde bir araç olarak kullanılabilen video modelleme (Dold ve DuDell, 2012), öğrencilerin somut ve görsel örnekler aracılığıyla becerileri ve teknikleri öğrenmesine yardımcı olmaktadır (Rhinehart, 2011). Video aracılığı ile yapılan eğitimlerin birçok yararı olduğunu savunan Berk (2009), video modelleme öğretme tekniğinin öğrencilerin dikkatini çekmesi, odaklanmalarını sağlaması, içeriğe ilişkin tutumlarını değiştirmesi, anlamalarını hızlandırması, güdülenmelerini ve anımsayabilecekleri görsel imgeleri sağlaması gibi açılardan faydalı olduğunu belirtmektedir. Video modelleme yönteminin öğretime olumlu etkilerinin yanı sıra bazı araştırmacılar bu yöntemin çeşitli zorlukları üzerinde durmaktadır. Örneğin, Stromer, Kimball, Kinney ve Taylor (2006), video modelleme yönteminin görece pahalı ve zaman alıcı olabildiğini ve bu yöntemi kullanan kişinin videoya kayıt yapma, kayıtları düzenleme konusunda yeterli bilgiye sahip olmamasının sorun yaratabileceğini vurgulamışlardır.

Burke (2009) video modellemenin bakış açısına ve modelin kim olduğuna bağlı olarak farklı türleri olduğunu belirtmektedir. Bakış açısına göre iki video modelleme türü vardır. Bunlardan ilki “Sahne Video Modelleme (Scene Video Modeling)” olarak adlandırılır. Bu modellemede becerinin öğretildiği sahne,

sahnedeki birey ya da bireyler, o anı gözleyen biri(leri) tarafından videoya alınmaktadır. Bu durumda gözlemci/öğrenci modelin tüm davranışlarını görebilir. Diğer modelleme türü ise, “Bir Bakış Açısından Modelleme (Point of View Video Modeling)” olarak adlandırılır. Bu modelleme yönteminde öğretilmesi amaçlanan belli bir davranış üzerine odaklanılır ve ilgili olmayan uyarıcılar en aza indirilmeye çalışılır (Tetreault ve Lerman, 2010). Örneğin, gözlemci/öğrenci sadece modelin el hareketlerini izleyebilir. Dolayısıyla sahne video modellemesinde tüm davranışlar gözlenirken, bir bakış açısından modellemede sadece öğretilmesi amaçlanan davranış izlenir.

Video modellemesinin bir diğer ayrımı da videodaki modelin kim olduğu ile ilgilidir. Alan yazında kişinin kendisinin videoda olduğu “Videoya Kendini Modelleme (Video Self Modeling)” ve videoda akran ya da başka bir yetişkinin olduğu “Akran Modelleme (Peer Video Modeling)” olmak üzere iki yapı üzerinde durulmaktadır (Burke, 2009; Cihak ve Schrader, 2008). İlkinde belli bir beceriyi deneyen birey farklı zamanlarda videoya alınır, sonra videolar gözden geçirilir ve video beceriyi en iyi yansıtan hale getirilir. Akran modellemesi ise hedeflenen beceriyi, beceriyi öğrenecek gruba bir ya da daha fazla sayıda akranın göstermesi şeklindedir.

Araştırmalar akademik beceri ve davranışları öğrenme ya da geliştirmede video modellemenin önemini ve etkisini göstermektedir (Hitchcock, Dowrick ve Prater, 2003). Video modelleme yöntemi eğitimde farklı alanlarda kullanılmaktadır. Örneğin, Noor ve arkadaşları (2010) tıp öğrencilerine iletişim becerilerini öğretirken video kayıtlı modellemenin ve rol oynamanın bir arada kullanımının daha etkili olduğunu bulmuşlardır. Charlop-Christy, Le ve Freeman (2000) ise özel eğitime gereksinimi olan kişiler üzerinde çalışmışlar yapmışlar ve yeni becerileri öğretmede video modellemenin canlı modellerden daha etkili olduğunu bulmuşlardır.

Psikoterapi ve psikolojik danışma eğitiminde öğrencilere beceri kazandırmada, videoya kaydedilen örneklerin kullanılması 1960’lı yıllara dek uzanmaktadır (Abbass, 2004; Keats, 2008). Özellikle Ivey, Normington, Miller, Morrill ve Haase (1968) tarafından geliştirilen psikolojik danışma adaylarını video kullanarak eğitmeye dayalı bir yöntem olan mikro psikolojik danışma tekniği birçok çalışmada kullanılmıştır. Örneğin, Ivey ve arkadaşları (1968), geliştirdikleri tekniğe göre yaptıkları bir deneysel çalışmada psikolojik danışma eğitimine yeni başlayan bireylere devam ettirici tepkiler, duyguları yansıtmaya ve

duyguları özetleme olmak üzere üç temel becerinin öğretilmesine odaklanmış ve tekniğin işe yaradığını belirtmişlerdir.

Baum ve Gray (1992) tarafından yapılan bir çalışmada, üniversite öğrencilerine dinleme becerilerini öğretmede, deneyimli bir psikolojik danışmanı videoya kaydedilmiş olarak izleme, kendi deneyimlerini videoya kaydedilmiş olarak izleme ve sadece psikolojik danışman eğitimcisinin ders anlatmasını dinleme olarak üç yöntem kullanılmıştır. Çalışmanın sonunda deneyimli bir psikolojik danışmanı videoya kaydedilmiş olarak gözlemleyen grubun, kendilerini videoda izleyen ve eğitimciyi dinleyen gruptan daha başarılı biçimde becerileri öğrendikleri bulunmuştur.

Bir diğer çalışmada Keats (2008), videoya kayıt edilmiş uzmanları izlemenin psikolojik danışma öğrencilerinin becerileri öğrenmeleri, psikolojik danışman kimliği ve psikolojik danışma mesleğini anlama üzerine etkisini araştırmıştır. Elde edilen sonuçlar öğrencilerin, uzmanların gösterildiği video gösterimlerini en etkili yol olarak gördüklerini göstermiştir. Bu araştırmaya göre ayrıca, öğrenciler videoda aktörler yerine gerçek danışanlar kullanıldığında ve videoda hangi belli becerilere, müdahalelere ya da kuramsal yaklaşıma odaklanacaklarına dair kendilerine ön bilgi verildiğinde, videolardan daha fazla yararlanmaktadırlar. Yardım etme becerilerini öğretmeyi hedefleyen eğitim programlarının etkililiğinin değerlendirildiği bir meta analiz çalışmasında ise, model göstermenin, ders anlatma ve geri bildirim vermeye göre daha etkili olduğu bulunmuştur (Hill ve Lent, 2006). Video modellemenin kullanılmasının öğrenmeyi artırdığına ilişkin başka araştırma sonuçları da bulunmaktadır (Burnard, 1991; Ivey, 1974; Knight, 2013). Eriksen ve McAuliffe (2011) video modellemenin kullanımında her hafta bir beceri ya da tekniğe odaklanılmasını, model gösteriminden sonra tartışma yapılmasını ve ardından öğrencilerin tekniği denemesini önermektedir.

Psikolojik danışmanların geçmişte yaptıkları psikolojik danışma oturumları ışığında, gelecekte yapacakları psikolojik danışma süreçlerine ilişkin kendilerine ait yargıları psikolojik danışmanların öz yeterlilik inancı olarak ele alınmaktadır (Larson ve Daniels, 1998). Alan yazında psikolojik danışmanların öz yeterlilikleri ile kişilik (Özteke, 2011), cinsiyet (Maldonado, 2008) ve deneyim (Boderhorn ve Skaggs, 2005) gibi değişkenler arasındaki ilişkilerin incelendiği görülmektedir. Üniversitede alınan psikolojik danışma becerileri eğitimlerinin niteliği ise psikolojik danışma öz yeterliliğini etkileyen önemli bir faktör olarak

ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, yapılan çalışmalar üniversitede psikolojik danışma becerileri eğitimini yeterli bulan kişilerin öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu göstermektedir (Atıcı ve Ulusoy, 2010; Yam ve İlhan, 2016). Atıcı ve Çam (2013) tarafından psikolojik danışma ve rehberlik bölümü dördüncü sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilen bir nitel çalışmada öğrencilerin uygulama dersi ile psikolojik danışma becerilerini değerlendirme fırsatı elde ettikleri ve bu sayede güçlü ve zayıf yönlerini fark ettikleri bulunmuştur. Bunun yanı sıra, öğrencilerin uygulama dersleri ile psikolojik danışma becerilerini kullanma konusunda öz yeterliliklerinin de arttığı belirtilmiştir (Atıcı ve Çam, 2013; Atıcı, Özyürek ve Çam, 2005). Benzer şekilde, Atıcı ve Ulusoy (2010) bir nitel çalışma ile grup rehberliği dersi alan psikolojik danışman adaylarının psikolojik danışma sürecinde beceri kullanmalarına ilişkin yeterliliklerini incelemiştir. Psikolojik danışman adayları grup rehberliğine dersine başlamadan önce kendilerini beceri kullanımı konusunda yeterli görmediklerini ancak grup deneyiminden sonra gelişim göstererek becerileri daha doğru ve etkin bir biçimde kullanabildiklerini belirtmişlerdir.

Psikolojik danışma ve rehberlik uygulamalı bir bilim alanıdır. Ancak, Türkiye’de yapılan çalışmalarda Psikolojik Danışma ve Rehberlik lisans eğitiminde uygulama derslerinin eksikliği ya da yetersizliği sıklıkla vurgulanmaktadır (Karataş ve Şahin-Baltacı, 2013; Korkut Owen, Acar, HaskanAvcı ve Kızıldağ, 2013; Tuzgöl Dost ve Keklik, 2012; Yerin Güneri, Büyükgöze Kavas ve Koydemir, 2007). Türkiye’de uygulama derslerinin nasıl verildiğine ilişkin bir çalışmada (Aladağ, 2013) lisans programlarında psikolojik danışma becerileri eğitiminin yürütüldüğü derslerde terapötik koşullar ve içerik/duygu yansıtma becerilerinin kazandırılmasına daha fazla ağırlık verildiği bulunmuştur. Psikolojik danışma becerilerini öğretmek amacıyla bir psikolojik danışma beceri eğitimi programının temel alınmadığı; beceri öğretiminde sıklıkla düz anlatım yönteminin kullanıldığı, ses/video kaydı gibi teknolojilerden fazla yararlanılmadığı elde edilen diğer bulgulardır. Türkiye’de videoya alınmış model kullanılarak yapılan bir çalışmada Gloria vakasına ait videolar kullanılmıştır. Ancak Uşaklı (2013) tarafından yapılan bu çalışmada psikolojik danışman adaylarına değil, farklı alanlardaki üniversite öğrencilerine videolar gösterilip geri bildirim alınmıştır. Dolayısıyla çalışmada videoların psikolojik danışma öğrencilerinin beceri ve teknikleri öğrenmelerine ne gibi katkıları olduğu sorusuna yanıt aranmamıştır. Başka bir deyişle, alan yazındaki araştırmalarda video modelleme tekniğinin henüz kullanılmadığı görülmektedir.

Bazı çalışmalar video teknolojilerini derslere dahil etmenin özellikle öğrencilerin mesleki becerilerinin gelişiminde oldukça önemli olduğunu ifade ederken (Huhra, Yamokoski-Maynhart ve Prieto, 2008; Aktaran Milne, 2016); bazıları ise videoların eğitimin zorunlu bir ögesi olmadığını belirtmektedir (Milne, Sheikh, Pattison ve Wilkinson, 2011; Aktaran Milne, 2016). Video modelleme, öğrencinin izlediklerini bir anlamda taklit ederek sergilemesi ve kendisinden beklenen becerileri bu şekilde öğrenmesi için kullanılan bir araçtır (Morgan ve Salzberg, 1992). Bu aracın olası olumsuz etkileri arasında öğrencilerin kendilerine gösterilen örnekleri kusursuz tek doğru olarak değerlendirmeleri; videoların öğretimde nasıl kullanılacağı konusunda bazı eğitimcilerin bilgi ya da deneyime sahip olmamaları; yüksek kalitede çekilmiş eğitsel videoların sayısının sınırlı olması ve bu videolara erişimde güçlükler yaşanması sayılabilir (Catania ve Almedia, 2009). Bu nedenle, videoları derslerde ana kaynak olarak kullanılmaktan ziyade destek materyali olarak kullanmak daha uygun bir yaklaşımdır (Bates, 2015). Videonun eğitsel bir araç olarak kullanılmasındaki başka bir olumsuz yön de, videoların öğrencilerin öğrenmelerine ne ölçüde katkı sağladığını kestirmenin güç olmasıdır (Catania ve Almeida, 2009). Videoların eğitsel bir araç olarak psikolojik danışman eğitiminde kullanılmasına yönelik yeterli kanıtların olmaması bu araştırmayı yapma ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Bu doğrultuda, bu çalışmanın gelecekte psikolojik danışman eğitiminde video modelleme kullanmanın etkililiğini sınanmaya yönelik yapılacak olan çalışmalara da ışık tutacağı umulmaktadır.

Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) psikolojik danışmayla ilgili kuramları, becerileri ve teknikleri öğretmeye yönelik derslerde kullanılmak üzere çok sayıda video bulunmaktadır (American Counseling Association, 2018). Hali hazırdaki videolar hem psikolojik danışma beceri ve süreçlerini, hem de farklı kuramsal yaklaşımlara dayalı uygulamaları içermektedir. Bu videoların Türkiye'de psikolojik danışman eğitiminde kullanılması bir çözüm olarak düşünülebilse de, Aladağ (2013) tarafından da belirtildiği gibi, psikolojik danışma beceri ve tekniklerinin öğretiminde ders kapsamında gösterilebilecek eğitim videolarının yabancı dillerde olması bu derslerde verimsizliğe neden olabilmektedir. Öte yandan, psikolojik danışman eğitiminde kullanılmak üzere Türkçe video modellerinin olmadığı da görülmektedir. Bu nedenle psikolojik danışman eğitiminde kullanılmak üzere eğitim videoları hazırlanması önem taşımaktadır. Bu noktadan hareketle bu video modelleme çalışmasının temel amacı, psikolojik danışma sürecinde yaygın olarak kullanılan tekniklere ilişkin

videolar oluşturmak ve bunların psikolojik danışman eğitiminde kullanımını değerlendirmeye yönelik bir pilot çalışma yürütmektir. Çalışma kapsamında hazırlanan videolara ilişkin psikolojik danışma öğrencilerinin görüşleri alınmış, videoları izlemeden önce ve izledikten sonra örneklenen teknikleri kullanma konusunda algıladıkları yeterlilik düzeylerinde bir farklılık olup olmadığı incelenmiştir. Bu çalışmanın bulgularının, video modellemenin öğrencilere psikolojik danışma tekniklerinin öğretilmesinde ne derece faydalı olabileceği konusunda fikir vereceği umulmaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırma karma yöntem araştırma deseni ile gerçekleştirilmiştir. Nicel veriler Psikolojik Danışma Tekniklerini Kullanma Yeterliliğini Değerlendirme Formu (TKYD) aracılığı ile toplanmıştır. Nitel veriler ise tüm videoların izlenmesinin ardından öğrencilerle yürütülen sonlandırma toplantısındaki paylaşımlar aracılığıyla elde edilmiştir.

Araştırma Grubu

Araştırma grubu, bir devlet üniversitesinde öğrenim gören Psikolojik Danışma ve Rehberlik programındaki 11 (6 kadın, 5 erkek) gönüllü üçüncü sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Bu öğrenciler çalışma kapsamında geliştirilen videonun gösterimine kadar psikolojik danışma teknikleriyle ilgili herhangi başka bir video izlememişlerdir. Ancak aldıkları psikolojik danışma ilke ve teknikleri dersinde, temel psikolojik danışma becerilerine yönelik İngilizce videolar seyretmişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Psikolojik Danışma Tekniklerini Kullanma Yeterliliğini Değerlendirme Formu (TKYD). Katılımcıların video modellemesinde yer alan 10 tekniği (davranışsal anlaşma, rol oynama, yaşam çizgisi, dereceleme sorusu, mucize soru, yönlendirilmiş hayal, yarı yansıtımlı teknikler, rahatlama, boş sandalye ve genogram) kullanabilme konusundaki yeterliliklerine ilişkin algılarını beşli dereceleme ölçeğinde değerlendirmelerinin istendiği bir formdur. Araştırmacılar tarafından geliştirilen bu form “1 = Hiç güvenmiyorum, 2 = Güvenmiyorum, 3 = Emin değilim, 4 = Güveniyorum ve 5 = Çok güveniyorum” şeklinde

derecelendirilmiştir. Formdan alınabilecek puanlar 10 ile 50 arasında değişmektedir. Puanların artması, öğrencilerin söz konusu teknikleri kullanma konusunda kendilerini daha yeterli hissettikleri anlamına gelmektedir.

İşlem

Video Modelleme Sürecinin İşlem Yolu. Bu çalışmada kullanılan videoların hazırlanmasında bir dizi aşama takip edilmiştir. İlk olarak 2014 yılının bahar döneminde ilk üç yazar ve videolarda görev almaya gönüllü olan, o süreçte bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 15 lisansüstü öğrencisi ile bir günlük atölye çalışması yapılmıştır. Bu atölye çalışmasının sabah oturumunda yapılan birinci aşamada, beyin fırtınası tekniğiyle video modellemeye dahil edilmesi ön görülen çeşitli teknikler üzerine bir değerlendirme yapılmıştır. Bu değerlendirmede psikolojik danışma sürecini yürütmede deneyim sahibi olmayan ve mesleğe yeni başlayacak psikolojik danışmanların öncelikli olarak öğrenmeye ihtiyaç duyabilecekleri teknikler dikkate alınmış, ayrıca psikolojik danışma süreçlerinin de videolarda modellenmesine karar verilmiştir. Bu değerlendirmeler sonucunda 10 teknik (davranışsal anlaşma, rol oynama, yaşam çizgisi, dereceleme sorusu, mucize sorusu, yönlendirilmiş hayal, yarı yansıtımlı teknikler, rahatlama, boş sandalye ve genogram) ve psikolojik danışma sürecine yönelik dört (ilk görüşme, hedef oluşturma, dirençli danışanla çalışma ve sonlandırma) video yapılmasına karar verilmiştir. Bu atölyenin öğleden sonraki oturumu olan ikinci aşamada, kararlaştırılan 10 teknik ile sürecin hangi vakalarla ve nasıl uygulanabileceği, bunlara ilişkin nasıl diyaloglar oluşturabileceği konuları tartışılmış ve bu konularda fikir birliğine varılmıştır. Ardından, 15 lisansüstü öğrenci ile araştırmacılar, psikolojik danışman-danışan rollerini oynayacak şekilde eşleştirilmiş ve her bir çiftten en az bir tekniği rol oynama yöntemi ile canlandırmak için gerekli olan ön hazırlıkları yapmaları istenmiştir. Her bir çift öğleden sonraki oturumun geri kalan kısmında ve o günün akşamında kendi sorumluluğundaki teknikleri nasıl canlandıracaklarına ilişkin çalışmaları tamamlamışlardır.

Atölye çalışmasının ertesi günü gerçekleşen üçüncü aşamasında ise, video çekimleri yapılmıştır. Video çekimleri için bir devlet üniversitesinin psikolojik danışma ve rehberlik (PDR) Ana Bilim Dalı Grupla Psikolojik Danışma Laboratuvarı kullanılmıştır. Bu süreçte video kamera, ses kaydı, mikrofon gibi teknik aletlerin sağlanmasında yine aynı devlet üniversitesinin Bilgisayar ve

Öğretim Teknolojileri Bölümü'nden (BÖTE) destek alınmıştır. Bir günü kapsayan çekimler dokuz saatte tamamlanmıştır. Dördüncü aşamada çekilen videolar araştırmacılar tarafından ses kalitesi, uzunluk, görüntü netliği açısından gözden geçirilmiş, her bir tekniğe ilişkin videonun başına sesli açıklama ve gerekli görülen yerlere ise şema ve çizim gibi gösterimler eklenmiştir. Sonraki aşamada ise, BÖTE programında lisansüstü eğitimine devam eden bir uzmanın desteğiyle videoların montajı yapılmıştır.

Video Modelleme Pilot Çalışmasının İşlem Yolu. Bu pilot çalışma, videonun son sürümünün İngilizce eğitim yapan bir üniversitenin Rehberlik ve Psikolojik Danışma Programındaki üçüncü sınıf öğrencilerine gösterildiği bir değerlendirmeyi içermektedir. Bu çalışmaya 11 (6 kadın, 5 erkek) PDR üçüncü sınıf lisans öğrencisi gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılarla 2015 Bahar döneminde, araştırmacıardan ikisi tarafından bir değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Bu toplantıda sadece tekniklerle ilgili olan videolara odaklanılmış, psikolojik danışma süreciyle ilgili dört videoya yer verilmemiştir. Süreç şu aşamalardan oluşmuştur: TKYD formunun uygulanması, her bir tekniğe ilişkin videonun gösterilmesi, tekniğin uygulanış biçiminin tartışılması ve gruptan geri bildirim alınması. Toplantı bir günde ve 3,5 saat sürede yapılmış, görsel ve işitsel olarak kayıt altına alınmıştır. Videoların tamamının izlenmesi uzun zaman alacağı için, katılımcıların söyleyeceklerini unutmamalarını sağlamak, daha da önemlisi ilgi ve dikkatlerinin dağılmasını engellemek amacıyla her bir teknik sırayla izlenmiş ve ardından o tekniğe ilişkin grup tartışması yapılmıştır. Toplantının en sonunda öğrencilerden her bir tekniği uygulama konusunda kendilerini ne derece yeterli hissettiklerini TKYD formuyla değerlendirmeleri istenmiştir.

Verilerin Analizi

Nicel veriler. TKYD formunun sonuçlarını değerlendirmek için katılımcıların ön test ve son test uygulamaları arasındaki farkı bağımlı gruplar arasındaki farkı anlamak amacıyla eşit görünen değerlendirme araçlarında elde edilen verilere uygulanan parametrik olmayan testlerden Wilcoxon İşaretli Sıra Testi kullanılmıştır. Bu amaçla SPSS 22'den yararlanılmıştır.

Nitel veriler. Video modellemeyle tekniklerin öğrenilmesi konusunda öğrencilerden görüş almak amacıyla yapılan değerlendirme toplantısında

yöneltilen açık uçlu sorular şunlardır: İzlediğiniz videolar, psikolojik danışma tekniklerinin derslerde öğrendiğiniz haliyle ne kadar örtüşüyor? Bu videoların psikolojik danışman eğitiminde kullanılması konusunda neler düşünüyorsunuz? Videoların etkililiğini artırmak adına önerileriniz var mı? Eğer size videolarda değişiklik yapma (örn., bazı eklemeler ve çıkartmalar vb.) şansı verilseydi ne tür değişiklikler yapardınız? Öğrencilerle yapılan bu değerlendirme toplantısının video kayıtları, bu toplantıyı yürüten iki araştırmacı tarafından bağımsız olarak izlenmiş ve elde edilen nitel verilere içerik analizi uygulanmıştır. Veriler her bir araştırmacı tarafından bağımsız olarak analiz edildikten sonra, araştırmacılar bir araya gelmiş, belirledikleri ana temaları paylaşmışlardır. İki araştırmacının belirledikleri ana temalar benzerlik göstermiştir ve iki araştırmacının görüşleri doğrultusunda ana temalar belirlenmiş ve adlandırılmıştır. Ardından bu sonuçlar diğer araştırmacılarla paylaşılmıştır. Bu aşamanın sonucunda verilerin iki tema başlığı altında toplanmasına karar verilmiştir. Bunlardan birincisi, videoya alınmış modellerin psikolojik danışman eğitiminde kullanımına ilişkin görüşler ve ikincisi ise videonun iyileştirilmesine yönelik öneriler olarak adlandırılmıştır. Nitel analiz sonuçları, için katılımcı öğrencilerden birisinden de geri bildirim alınmıştır.

BULGULAR

Araştırmada ilk olarak, öğrencilerin TKYD formundan elde ettikleri puanlara uygulanan parametrik olmayan Wilcoxon İşaretli Sıra testi analizinin sonucu sunulmuştur. Ardından bu eğitim videolarının, psikolojik danışma lisans programı öğrencileri tarafından nasıl değerlendirildiğine ilişkin elde edilen nitel verilere uygulanan içerik analizi sonuçlarına yer verilmiştir.

Psikolojik Danışma Tekniklerini Kullanma Yeterliliği. Katılımcıların ön-test ve son-test ölçümlerinde TKYD formunda kendilerine verdikleri puanlar Wilcoxon İşaretli Sıra Testi ile karşılaştırılmıştır. Tablo 1’de sunulduğu gibi analiz sonuçlarına göre z skoru -2.94 ($p \leq 0.003$, Kritik değer: -1.96) olarak elde edilmiştir. Bu bulgunun, iki ölçüm arasında anlamlı bir fark olduğuna ve video modellerinin gösteriminden sonra öğrencilerin teknikleri kullanma konusunda kendilerini daha yeterli olarak algıladıklarına işaret ettiği söylenebilir.

Tablo 1. Wilcoxon İşaretli Sıra Testi Sonuçları

Ölçüm	Sıralar	N^b	Sıra Ort.	Sıra Top.	z	p
Ön ve Son	Negatif	0 ^a	0.0	0.0	-2.941	.003
	Pozitif	1 ^b	6.0	66.0		
	Eşit		0 ^c			
	Toplam		11	–		

Not. ^a Son test toplam < öntest toplam

^b Son test toplam > öntest toplam

^c Son test toplam = öntest toplam

Video Modellemenin Değerlendirilmesine İlişkin Nitel Sonuçlar. Bu çalışmada elde edilen nitel bulgular videoya alınmış modellerin psikolojik danışman eğitiminde kullanımına ilişkin görüşler ve videoların iyileştirilmesine yönelik öneriler olmak üzere iki ana tema altında toplanmıştır.

Psikolojik Danışman Eğitiminde Video Modelleme Kullanılmasına İlişkin Görüşler. Psikolojik danışman adaylarına göre videoya alınmış modellerin psikolojik danışman eğitiminde kullanımının getirebileceği katkıların başında, tekniklerin ve becerilerin öğrenilmesine ve pekiştirilmesine olanak sağlaması ($n = 5$) olduğu görülmektedir. Bu konuda iki katılımcı görüşlerini şu şekilde ifade etmiştir.

“Bu tür uygulamaların daha sık olması gerektiğini düşünüyorum. Benim çok ilgimi çekti. Teknikleri izlemek ve uygulamaya çalışmak derse katılımı artırıyor. Öğrencileri aktif kılıyor ve daha etkileşimli oluyor. Çok daha iyi bir öğrenme biçimi bence. (K 11).”

“Tekniklerin farklı kullanıldığını gördüm. Güzel oldu. (K 9).”

Ayrıca bazı katılımcılar ($n = 2$) videoların Türkçe olmasının teknikleri anlamayı ve teknikler üzerine tartışmayı kolaylaştırdığını ifade etmişlerdir. Bir katılımcı görüşlerini şu şekilde aktarmıştır.

“Var olanlar İngilizce. [Öğrencilerin] uygulama görmeleri gerekiyor. Tartışmaları açısından iyi olur. Eksikliklerini görmek ve hocalarıyla tartışmak için iyi olur.”

Türkçe olması iyi. Bu konuda fazla örnek yok. Araştırdığımızda bulduklarım İngilizce olduğu için tıkanabiliyoruz (K6)."

Bir diğer geri bildirim teknikle ilgili derslerdeki açıklamalarla gösterilen uygulamanın örtüşmesi ve tekniği somutlaştırması (n = 2) ile ilgilidir. Bu konuda bir katılımcının görüşleri şu şekildedir.

"[Derslerde] tekniği anlamlandıramamıştım, örnek [olarak görmek] somutlaştırdı (K2)."

Sonuç olarak, video modellemenin psikolojik danışma tekniklerinin öğrenilmesinde farklı bir bakış açısı geliştirmeye yardımcı olduğu ve tekniklerin somutlaştırılmasına fayda sağladığı söylenebilir. Videoların Türkçe oluşu ve üzerinde tartışma yapmaya olanak sağlaması da öğrenciler tarafından kazanım olarak belirtilmiştir.

Videoların İyileştirilmesine Yönelik Öneriler. Psikolojik danışman adaylarının videolarla ilgili verdikleri geri bildirimlerin başında teknik özellikler gelmektedir (n = 5). Bu konudaki geri bildirimlere örnekler şunlardır:

"Çekimlerde iki kamera kullanılması gerekir (K 2, K 8, K 9)."

"Aşamalı tekniklerde aşamalar arasındaki geçişin yanlarda ya da alitta yazı olarak verilmesi işe yarar (K 3, K 7, K 8)."

"Videoların arka planın sade, tek renk, dokulu ve yazı ile fon renginin uyumlu olmasına dikkat etmek gerekli (K3, K 7, K 8)."

Teknik özelliklerden sonra gelen geri bildirimlerin ağırlıklı olarak videoların içeriğine (n =4) ilişkin olduğu görülmektedir. Bu konudaki geri bildirimlere örnek verilebilecek birkaç cümle şunlardır:

"Tekniğin farklı durumlarda ve biçimlerde kullanılabileceğinin belirtilmesinde fayda var (K 8)."

"Tekniğin uygulanmasından önce yapılandırmanın daha iyi yapılması iyi olur (K 7)."

"Tekniğin nasıl kullanılabileceğine ve risklere ilişkin açıklamaların eklenmesi bence iyi olur (K 3)."

"Videolardaki psikolojik danışma teknik canlandırmalarının oturum sonlandırılıyormuş gibi bitirilmemesi daha iyi bence (K1)."

Diğer geri bildirimler ise daha çok videoların derslerde nasıl kullanılacağına yönelik görünmektedir (n = 6). Bu geri bildirimlerde belirtilen katılımcı görüşlerine ilişkin örnekler aşağıdaki gibidir:

“Tekniklerin gösteriminden sonra tartışmaya yer verilmesi (K6).”

“Sürece katılabilecek tekniklerde hocaların siz de eşlik edebilirsiniz diyerek öğrencileri sürece katılmaya teşvik etmesi (K2).”

“Videoların bağımsız olması ve bağımsız kullanılabilmesi (K1, K2).”

“Tekniklerin hangi durumlarda ve danışma sürecinin hangi aşamasında kullanılacağına yönelik hocanın açıklama yapması (K3, K11).”

“Tekniklerin danışma sürecinin yürütülmesinde bir araç olduğunun vurgulanması (K2, K9).”

Öğrencilerin teknik sınırlılıklar içerisinde hazırlanan videolara ilişkin önerdikleri değişikliklere bakıldığında ağırlıklı olarak video çekimleri ile ilgili teknik konuları vurguladıkları görülmektedir. Bunun yanı sıra, içeriğin iyileştirilmesine ve videoların derslerde nasıl kullanılacağına ilişkin öneriler de sunmuşlardır.

TARTIŞMA

Psikolojik danışman eğitiminde gerekli yardım becerileri kazanma etkili bir psikolojik danışman olmanın temel koşulu olarak görülmektedir (Meydan, 2010). Empati, saydamlık, esneklik, hoşgörü gibi kavramların içselleştirilmesi ve hayata geçirilmesi önemlidir. Bu kavramsallaştırmanın sağlanması açısından uygulamada beceri ve tekniklerle ilgili dağarcığın genişlemesi gereklidir (Kağnıcı, 2013). Psikolojik danışma programlarındaki öğrencilerin temel kaygılardan birisi öğrendikleri teknikleri doğru ve hatasız bir şekilde uygulamaya geçirmektir. Bu nedenle, öğrencilerin kendilerine olan güven duygularını geliştirmek ve desteklemek açısından eğitim videoları iyi örnekler teşkil edebilir. Eğitsel videoları ve canlı gösterimleri izlemek psikolojik danışman adaylarına bir model görme ve bir uzmanın performansı hakkında konuşma şansı vererek, hata yapılabileceğini (Aladağ, 2013) ve bunun öğrenme sürecinin bir parçası olduğunu anlamalarını sağlar. Sınıf içinde küçük grup tartışmalarının kullanılmasının yaşantısal öğrenmenin gücünü arttırdığı belirtilmektedir (Arthur ve Achenbach, 2002; Akt. Villalba ve Redmond, 2008). Psikolojik danışman eğitiminde videoların kullanılması özellikle bu becerileri öğrenmeye yeni başlayan öğrenciler için daha güvenli bir ortam sunmaktadır ve beceri kazanımının ilk aşamalarında en etkili yollardan birisi olarak görülmektedir

(Larson ve ark., 1999). Keats (2008)'in de belirttiği gibi öğrenciler izledikleri videolar sayesinde kullanacakları teknikleri uygulamada daha kolay yansıtabileceklerini ifade etmektedirler.

Katılımcıların değerlendirme formunda yer alan on tekniğe ilişkin ön test ve son test değerlendirmeleri incelendiğinde, altı tekniği kullanma konusundaki yeterliliklerinde bir puandan fazla artış olduğu görülmüştür. Bunlar davranışsal anlaşma, yarı yansıtımlı teknikler, boş sandalye, dereceleme sorusunun sorulması, yönlendirilmiş hayal ve genogram teknikleridir. Test dışı teknik, mucize soru ve rahatlama tekniklerinde de artış gözlenirken, rol oynama tekniğinde bir değişiklik olmamıştır. Bu bulgulardan hareketle, psikolojik danışman eğitiminde sınıf içi küçük grup tartışmalarının video modelleme üzerinden yapılmasının daha derin öğrenmeye ve çıkarımlar yapmaya yardımcı olabileceği öne sürülebilir. Bu bağlamda belli psikolojik danışma tekniklerine ilişkin video modellerinin izlenmesinin öğrencilerin kendilerini ilgili teknikler konusunda daha yeterli hissetmelerine olumlu etkisi olduğu bulgusu, gelecekte bu konuda yapılacak çalışmaların artmasının önemi konusunda fikir vermektedir.

Alan yazına paralel olarak, bu çalışmada elde edilen bulgular da videoda modellenen tekniklerin gösteriminden sonra öğrencilerin psikolojik danışma tekniklerini kullanma konusunda kendilerini daha yeterli olarak algıladıklarını göstermektedir. Benzer biçimde bu çalışmanın nitel bulguları da, videoya alınmış modelleri izlemenin teknikleri öğrenmeyi pekiştirdiğine etmişlerdir. Katılımcılar videoların Türkçe olmasının ve üzerinde tartışma yapılabilecek somut örnekler sunmasının önemini vurgulamışlardır. Video modellemenin psikolojik danışman eğitiminde kullanılmasının derse aktif katılımın sağlaması ve tartışma ortamı yaratılması konularında da katkı sağlayacağını belirtmişlerdir.

Keats (2008) örnek videoların sınıf içinde tartışma yaratacak şekilde kullanılmasının öğrenciler açısından faydalı olduğunu söylemiştir. Bu bağlamda, videoların sınıf içi beyin fırtınası ve tartışma gibi öğrenme yöntemlerini destekleyici bir yapıda olmasından faydalanarak, psikolojik danışma ilke ve teknikleri ya da uygulama derslerinde kullanımı öğrenciler açısından faydalı olabilir. Eriksen ve McAuliffe (2011) tarafından önerildiği gibi, gelecekteki çalışmalarda tekniklerin öğrencilere öğretilmesinde her hafta bir beceri ya da tekniğe odaklanılması, model gösteriminden sonra tartışılması ve ardından

öğrencilerden tekniği denemelerinin belirtilmesi psikolojik danışma eğitiminde önemli olabilir. Video modelleme yoluyla psikolojik danışma temel becerilerinin öğretildiği, Türkiye’de geliştirilmiş ve etkililiği denenmiş olan bir beceri eğitimi programı geliştirilebilir. Video modelleme ile rol oynamayı bir arada kullanılarak temel becerilerin öğretilmesi daha hızlı ve etkili olabilir.

Bu çalışmada kullanılan videoların çekimi araştırmacılar tarafından, bir üniversitenin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Laboratuvarında yapılmıştır. Çekimler için araştırmanın yapıldığı üniversitedeki teknik olanaklar (ışık, ses, video kamera) bu laboratuvar ortamına taşınarak çekimin teknik olarak en iyi koşullarda yapılması için tüm imkanlar kullanılmıştır. Ancak yine de kayıtların ses kalitesi gibi bazı teknik aksaklıklarla karşılaşmıştır. Bu nedenle gelecekte yapılacak video modelleme çalışmalarında, bu sınırlılığın üstesinden gelinmesi için çekimlerin daha profesyonel bir teknik altyapı ile yapılması önerilebilir. Bu çalışmadaki bir diğer sınırlılık da İngilizce eğitim yapan bir üniversitedeki toplam 11 üçüncü sınıf öğrencisinden veri toplanmış olmasıdır. Her ne kadar çalışmanın küçük bir grupta yapılmış olması geri bildirim ve değerlendirme aşamasında öğrencilerin görüşlerini paylaşmalarına ve videolar hakkında tartışmalarına olanak tanıdıysa da, gelecekte çalışmanın farklı üniversitelerdeki psikolojik danışma öğrencilerinin yer aldığı daha geniş bir katılımcı grubu ile tekrarlanması önerilebilir.

Bu çalışmanın katılımcıları, geleneksel öğretim yöntemlerinin dışına çıkılmasını, videolar üzerinden tekniklerin öğrenilmesini olumlu yönde değerlendirmişlerdir. Ancak bu video modelleme çalışması sınırlı sayıda psikolojik danışma tekniğini içermektedir. Gelecekteki çalışmalarda videoda yer alan tekniklerin sayısının artırılması ve kapsamlarının geliştirilmesi önerilebilir. Bunun yanı sıra kuramsal uygulama temelinde eğitim videoları da (örn. Gestalt terapi tekniklerini içeren bir video vb.) geliştirilebilir ya da psikolojik danışma öğrencilerinin öğrenme ihtiyaçlarının neler olduğu araştırılarak bunlara yönelik videolar oluşturulabilir.

Yazarlar Hakkında / About Authors

Oya Yerin Güneri. Lisans, yüksek lisans ve doktora derecelerini Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı'ndan almıştır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde öğretim üyesidir, aynı zamanda ODTÜ Öğrenme ve Öğretmeyi Geliştirme Merkezi müdürlüğü görevini yürütmektedir. Araştırma ilgi alanları arasında, üniversite düzeyinde psikolojik danışma ve rehberlik, üniversite öğrencilerinin psikolojik ihtiyaçları, öğretim üyesi öğrenci iletişimi, kariyer gelişimi ve danışmanlığı ve bilinçli farkındalık yer almaktadır.

Oya Yerin Güneri. is a professor in the Department of Educational Sciences and Director of the Center for Advancing Learning and Teaching at Middle East Technical University. She received her B.S., M.S. and PhD degrees in Guidance and Psychological Counseling Program at Middle East Technical University, Department of Educational Sciences. Her research interests include counseling in higher education, faculty student interaction, career counseling and mindfulness.

Dean W. Owen. Lisans eğitimini South Florida Üniversitesi'nin Psikoloji bölümünde, yüksek lisans eğitimini aynı üniversitenin rehabilitasyon psikolojik danışmanlığında, doktora eğitimini Florida Üniversitesi'nde Psikolojik Danışman Psikolojisi programında tamamladı. Yazar, 35 yıl Morehead State Üniversitesi'nde çalışmanın yanı sıra Boston Üniversitesi ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak dersler verdi. Araştırma alanları arasında psikolojik testler, stres tepkileri ve psikolojik danışman eğitimi yer almaktadır.

Dean W. Owen. earned a BA in Psychology and a MA in Rehabilitation Counseling at the University of South Florida and a Ph.D. in Counseling Psychology at the University of Florida. He was employed as a professor at Morehead State University for 35 years but has also served as a visiting professor for Boston University and Middle East Technical University. His primary research interests include psychology testing, human response to stress and counselor training.

Fidan Korkut Owen. Lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi Psikoloji bölümünde, yüksek lisans ve doktora eğitimini aynı üniversitenin Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı'nda tamamladı. Yazar, 27 yıl Hacettepe Üniversitesi'nden çalıştıktan sonra şimdi Bahçeşehir üniversitesinde ders vermektedir. Araştırma alanları arasında önleyici rehberlik, iyilik hali, psikolojik danışman eğitimi ve kariyer psikolojik danışmanlığı yer almaktadır.

Fidan Korkut Owen. earned a BA in Psychology, a MA and a PhD in Psychological Counseling and Guidance at Hacettepe University. She was employed as a professor at Hacettepe University for 27 years. Currently she is a professor at Bahçeşehir University. Her primary research interests include preventive counseling, wellness, counselor education and career counseling.

Zeynep Eda Sun Selşik. Lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı'nda tamamlamıştır. Yüksek lisans ve doktora derecesini ise ODTÜ Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı'ndan almıştır. Şu anda ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampüsü Öğrenci Gelişim ve Psikolojik Danışma Merkezi'nde müdür olarak çalışmakta ve Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı'nda yarı zamanlı olarak ders vermektedir. Çalışma ve ilgi alanları arasında üniversite ilk yıl öğrencileri uyum süreçleri ve programları, akran eğitimi, duygusal becerilerin gelişimi, dans ve hareketin terapötik kullanımı yer almaktadır.

Zeynep Eda Sun Selşik. completed her undergraduate study in Psychological Counseling and Guidance at Hacettepe University and she gained her MA and PhD degree in the same program at Middle East Technical University. She is currently working as the director of Student Development and Counseling Center at Middle East Technical University Northern Cyprus Campus where she teaches part-time. Her practice and research interests include first year students' adaptation processes and programs, peer education, emotional competence training, and therapeutic use of dance and movement.

Pınar Çağ. Lisans, yüksek lisans ve doktora derecelerini Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Programı'ndan almıştır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Öğrenme ve Öğretmeyi Geliştirme Merkezi'nde Öğretim Görevlisi olarak görev yapan Dr. Çağ'ın çalışma ve ilgi alanları arasında evlilik, evlilik doyumu, sosyal destek, kendini açma, iletişim, romantik ilişkiler ve evlilik ve aile danışmanlığı yer almaktadır.

Pınar Çağ. earned a BA, a MA, and a PhD in Psychological Counseling and Guidance at Hacettepe University. She is currently employed at the Center for Advancing Learning and Teaching at Middle East Technical University. Her practice and research interests include marriage, marriage satisfaction, social support, self-disclosure, communication, romantic relationship, and marriage and family counselling.

Gökçen Aydın. Lisans eğitimini Orta Doğu Teknik Üniversitesi İngilizce Öğretmenliği, yüksek lisans eğitimini ODTÜ Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim dalında ve doktora eğitimini aynı şekilde ODTÜ Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim dalında tamamlamıştır. Hasan Kalyoncu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Anabilim dalında Dr. Öğr. Üyesi olarak görev yapmaktadır. Araştırma ilgi alanları arasında Kabul ve Kararlılık Terapisi, akademik başarı ve motivasyon, bilişsel sınav kaygısı, mükemmeliyetçi düşünceler ve erteleme bulunmaktadır.

Gökçen Aydın. earned her M.A degree from Middle East Technical University, Department of English Language Teaching, her M.S and Ph D degrees from Middle East Technical University, Department of Psychological Counseling and Guidance. She is currently an assistant professor at Hasan Kalyoncu University. Her research interests include Acceptance and Commitment Therapy, academic success and motivation, cognitive test anxiety, perfectionism cognitions and procrastination.

Fatma Zehra Ünlü Kaynakçı. Lisans eğitimini Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Anabilim Dalı'nda tamamlamıştır. Bütünleşik doktora eğitimini ODTÜ Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı'ndan almıştır. Şu an Arş. Gör. Dr. olarak Bülent Ecevit Üniversitesi'nde çalışan Dr. Ünlü Kaynakçı'nın çalışma alanları arasında; bilinçli farkındalık, psikolojik sağlık ve üniversite öğrencilerinde ruh sağlığı yer almaktadır.

Fatma Zehra Ünlü Kaynakçı, completed her undergraduate study in Psychological Counseling and Guidance at Hacettepe University. She earned M.A and PhD degrees in Psychological Counseling and Guidance at Middle East Technical University. She is working as Dr. research assistant at Bülent Ecevit University. Her research interests include mindfulness, decentering, resilience, and psychological health among university students.

Yazar Katkıları / Author Contributions

Makalede belirtilen yazar sıralaması, her bir yazarın sağladığı katkı oranı dikkate alınarak, tüm yazarların fikir birliği ve onayı ile yapılmıştır. Yazarların isim sıralaması ile ilgili hiç bir yazarın herhangi bir çekincesi yoktur.

Author names listed according to the contribution of the each author with the consent of all the authors. None of the authors have any reservation regarding the order of authors.

Çıkar Çatışması / Conflict of Interest

Yazarlar tarafından çıkar çatışmasının olmadığı rapor edilmiştir.

It has been reported by the authors that there is no conflict of interest to declare.

Fonlama / Funding

Herhangi bir fon desteği alınmamıştır

This research received no specific grant from any funding agency.

Etik Bildirim / Ethical Standards

Bu araştırma Helsinki Deklerasyon'u çerçevesince araştırmayı gerçekleştirilmiş ve katılımcılar çalışmaya gönüllü olarak katılmışlardır.

This investigation was conducted in strict accordance with Helsinki Declaration and participants were willing volunteers.

ORCID

Oya Yerin Güneri <https://orcid.org/0000-0002-0565-4025>

Dean W. Owen <https://orcid.org/0000-0003-4598-9521>

Fidan Korkut Owen <https://orcid.org/0000-0003-0144-1521>

Eda Sun Selşık <https://orcid.org/0000-0001-6410-8596>

Pınar Çağ <https://orcid.org/0000-0001-5235-9558>

Gökçen Aydın <https://orcid.org/0000-0003-0781-7817>

Fatma Zebra Ünlü Kaynakçı <https://orcid.org/0000-0002-9491-2750>

KAYNAKÇA

- American Counseling Association (2018). 24 Şubat 2018 tarihinde <https://www.counseling.org/> adresinden erişildi.
- Abbass, A. (2004). Small-Group videotape training for psychotherapy skills development. *Academic Psychiatry*, 28, 151–155. doi: 10.1176/appi.ap.28.2.151
- Aladağ, M. (2013). Rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programlarında psikolojik danışma uygulaması öncesinde psikolojik danışma becerileri eğitimi: Betimsel bir inceleme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(1), 55-79.
- Alberts, G., ve Edelstein, B. (1990). Therapist training: A critical review of skill training studies. *Clinical Psychology Review*, 10, 497–511
- Atıcı, M. ve Ulusoy Y. (2010). Psikolojik danışman adaylarının grup rehberliği etkinliğini yürütürken kullandıkları psikolojik danışma becerilerinin, bu becerileri kullanmaya ilişkin yeterlik algılarının ve grup yönetimini sağlama yöntemlerinin incelenmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(1), 62-81.
- Atıcı, M., Özyürek, R., ve Çam, S. (2005). Okul danışmanlığı uygulamalarının yetkinlik beklentisi algıları ve mesleki benlik saygısı üzerindeki etkilerinin boylamsal olarak incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3(24), 7–26.
- Atıcı, M., ve Çam, S. (2013). Okullarda PDR uygulamaları dersine ilişkin öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(39), 106-119.
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall Inc.
- Bates, T. (2015). *Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning for a digital age*. Tony Bates Associates.
- Baum, B. E., ve Gray, J. J. (1992). Expert modeling, self-observation using videotape, and acquisition of basic therapy skills. *Professional Psychology: Research and Practice*, 23(3), 220-225. doi: 10.1037/0735-7028.23.3.220
- Berk, R. A. (2009). Multimedia teaching with video clips: TV, movies, YouTube, and mtvU in the college classroom. *International Journal of Technology in Teaching and Learning*, 5(1), 1–21.
- Bodenhorn, N., ve Skaggs, G. (2005). Development of the school counselor self-efficacy scale. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 38, 14-28. doi: 10.1080/07481756.2005.11909766.
- Burke, E. B. (2009). Scene video modeling and point of view video modeling: A direct comparison of procedures and an investigation of possible video

- modeling pre-requisite skills. *Counseling Psychology Master's Theses*. Paper 6. <http://hdl.handle.net/2047/>
- Burnard, P. (1991). Using video as a reflective tool in interpersonal skills training. *Nurse Education Today*, 11(2), 143-146. doi: 10.1016/0260-6917(91)90150-9
- CACREP (2015). Counselor education <http://www.cacrep.org/glossary/counselor-education/>
- CACREP (2016). Council for Accreditation of Counseling and Related Educational Programs. Erişim tarihi: 02-01-2018, <http://www.cacrep.org/wp-content/uploads/2017/07/2016-Standards-with-Glossary-7.2017.pdf>
- Campbell, J., O., Lison, C. A., Borsook, T. K., Hoover, J. A., ve Arnold, P. H. (1995). Using computer and video technologies to develop interpersonal skills. *Computer in Human Behavior*, 11(2), 223-239.
- Catania, C. N., ve Almedia, D. (2009). Video modeling to train staff to implement discrete-trial instruction. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 42(2), 387-392. doi: 10.1901/jaba.2009.42-387
- Charlop-Christy, M. H., Le, L., ve Freeman, K. A. (2000). A comparison of video modeling with in vivo modeling for teaching children with autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 30(6), 537-552. doi: 10.1023/A:1005635326276
- Cihak, D. F., ve Schrader, L. (2008). Does the model matter? Comparing video self-modeling and video adult modeling for task acquisition and maintenance by adolescents with autism spectrum disorders. *Journal of Special Education Technology*, 23(3), 9-20. doi: 10.1177/016264340802300302
- D'Ateno, P., Mangiapanello, K., ve Taylor, B.A. (2003). Using video modeling to teach complex play sequences to a preschooler with autism. *Journal of Positive Behavior Interventions*, 5, 5-11. doi: 10.1177/10983007030050010801
- Doğan, S. (2016). Psikolojik danışman eğitiminde akreditasyonun gereği ve bir model önerisi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2(14), 31-38.
- Dold, C. J., ve DuDell, G. (2012). Making it real: Faculty collaboration to create video content. *Academic Services Faculty and Staff Publications*. Paper 6. [Education Today](http://scholarcommons.usf.edu/tlas_pub/6), 11(2), 143-146 http://scholarcommons.usf.edu/tlas_pub/6 adresinden alınmıştır.
- Egan, G. (1998). *The skilled helper* (6th edition). Pacific Grove CA: Brooks Cole.
- Egan, G. (2002). *The skilled helper: A problem management and opportunity approach to helping*. California: Brooks/Cole Publishers.
- Eriksen, K. P., ve McAuliffe, G.J. (2011). Constructing the counseling skills course. In G. J. McAuliffe ve K. P. Eriksen (Eds.), *Handbook of counselor preparation:*

- Constructivist, developmental, and experiential approaches* (pp. 91-109). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Gladding, S. T. (2000). *Counselling*. USA: Printice Hall Pearson Education.
- Hayes, B. G., Taub, G. E., Robinson, E. H., ve Sivo, S. A. (2003). An empirical investigation of the efficacy of multimedia instruction in counseling skill development. *Counselor Education and Supervision*, 42(3), 177-188. doi: [10.1002/j.1556-6978.2003.tb01810.x](https://doi.org/10.1002/j.1556-6978.2003.tb01810.x)
- Hill, C. H., ve Lent, R. W. (2006). A narrative and meta-analytic review of helping skills training: time to revive a dormant area of inquiry. *Psychotherapy: Theory, Research, Practice, Training*, 43(2), 154-172. doi: [10.1037/0033-3204.43.2.154](https://doi.org/10.1037/0033-3204.43.2.154)
- Hitchcock, C. H., Dowrick, P. W., ve Prater, M. A. (2003). Video self-modeling intervention in school-based settings: A review. *Remedial and Special Education*, 24(1), 36-45. doi: [10.1177/074193250302400104](https://doi.org/10.1177/074193250302400104)
- Ivey, A. E. (1986). *Developmental therapy*. Sac Francisco: Jossey-Bass.
- Ivey, A. E. (1974). Microcounseling and media therapy: State of the art. *Counselor Education & Supervision*, 13 (3), 172-183. doi: [10.1002/j.1556-6978.1974.tb01951.x](https://doi.org/10.1002/j.1556-6978.1974.tb01951.x)
- Ivey, A. E., Normington, C.J., Miller, C. D., Morrill, W. H., ve Haase, R. F. (1968). Microcounseling and attending behavior: An approach to prepracticum counselor training. *Journal of Counseling Psychology*, 15(5, Pt.2), 1-12. doi: [10.1037/h0026129](https://doi.org/10.1037/h0026129)
- Kağnıcı, D. (2013). Accommodating multicultural counseling training in the guidance and counseling undergraduate programs. *Turkish Psychological Counseling & Guidance Journal*, 5(40), 222-23.
- Karataş, Z. ve Şahin Baltacı, H. (2013). Ortaöğretim kurumlarında yürütülen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerine yönelik okul müdürü, sınıf rehber öğretmeni, öğrenci ve okul rehber öğretmenin (psikolojik danışman) görüşlerinin incelenmesi. *Abi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(2), 427-460.
- Keats, P. A. (2008). Buying into the profession: Looking at the impact on students of expert videotape demonstrations in counsellor education. *British Journal of Guidance and Counselling*, 36(3), 219-235. doi: [10.1080/03069880802088945](https://doi.org/10.1080/03069880802088945)
- Knight, B. K. (2013). *The lived experiences of master's level counseling students in beginning skills classes: A qualitative study*. (Unpublished doctoral dissertation), University of New Orleans, New Orleans.

- Korkut-Owen, F., Acar, T., Haskan-Avcı, Ö. ve Kızıldağ, S. (2013). Psikolojik danışma ve rehberlik programlarının mezunlar tarafından değerlendirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 23 (2), 354-372.
- Kuna, D. J. (1975). Lecturing, reading, and modeling in counselor restatement training. *Journal of Counseling Psychology*, 22(6), 542-546.
- Larson, L. M., ve Daniels, J. A. (1998). Review of the counseling self- efficacy literature. *The Counseling Psychologist*, 26, 179-218. doi: 10.1177/0011000098262001
- Larson, L. M., Clark, M. P., Wesely, L. H., Koraleski, S. F., Daniels, J. A., ve Smith, P. L. (1999). Videos versus role plays to increase counseling self-efficacy in prepractica trainees. *Counselor Education and Supervision*, 38(4), 237-248. doi: 10.1002/j.1556-6978.1999.tb00574.x
- Maldonado, J. (2008). The influence of gender identification and self-efficacy on counseling students: A multicultural approach. *Journal of Multicultural Gender and Minority Studies*, 2(1), 1-15.
- Meydan, B. (2010). *Psikolojik danışman adaylarının içerik yansıtma ve duygu yansıtma becerilerine ilişkin yeterlik düzeylerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Ege Üniversitesi, İzmir.
- Milne, D. L. (2016). How can video recordings best contribute to clinical supervisor training? *The Cognitive Behavior Therapist*, 9(25), 1-14. Doi: 10.1017/S1754470X15000562
- Morgan, R. L., ve Salzberg, C. L. (1992). Effects of video- assisted training on employment- related social skills of adults with severe mental retardation. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 25(2), 365-383. doi: 10.1901/jaba.1992.25-365
- Nikopoulos, C. K., ve Keenan, M. (2004). Effects of video modeling on social initiations by children with autism. *Journal of Applied Behavior Analysis*, 37(1), 93-96. doi: 10.1901/jaba.2004.37-93
- Noor, F. A., Syeda, A. B., Ahsen N. A., Sardar Z. I. Humaira, I. Khayyam S., ve Hammad, A. (2010). Developing counseling skills through pre-recorded videos and role play: A pre- and post-intervention study in a Pakistani medical school. *Medical Education* 10(7),1-8. http://www.biomedcentral.com/1472-6920/10/7
- Özteke, H. İ. (2011). *İlköğretim okullarında çalışan psikolojik danışmanların sosyal karşılaştırma ve öz bilinç düzeyleri ile psikolojik danışman öz yeterlik inancı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi, Konya.

- Rhinehart, B. A. (2011). *Video modeling for teaching social skills to students with autism spectrum disorders* (Unpublished Master Thesis), University of Dayton, Dayton, Ohio
- Stromer, R., Kimball, J.W., Kinney, E., M., ve Taylor, B.A. (2006). Activity schedules, computer technology, and teaching children with autism spectrum disorders. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 21(1), 14-24. doi: [10.1177/10883576060210010301](https://doi.org/10.1177/10883576060210010301)
- Taub, D. J., ve Forney, D. S. (2004). Using entertainment media to inform student affairs teaching and practice related to counseling skills. *New Directions for Student Services*, 108, 71-81. doi:10.1002/ss.143
- Tetreault, A. S., ve Lerman, D. C. (2010). Teaching social skills to children with autism using point-of-view video modeling. *Education and Treatment of Children*, 33(3), 395-419. doi: [10.1353/etc.0.0105](https://doi.org/10.1353/etc.0.0105)
- Tuzgöl-Dost, M. ve Keklik, İ. (2012). Alanda çalışanların gözünden psikolojik danışma ve rehberlik alanının sorunları, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23, 389 – 407.
- Uşaklı, H. (2013). Reasons of Turkish university students preference from three different therapeutic styles. *The European Journal of Social and Behavioural Sciences*, 15(2), 339-361. doi: 10.15405/FutureAcademy/ejsbs(2301-2218).2012.2.15
- Villalba, J. A., ve Redmond, R. E. (2008). Crash: Using a popular film as an experiential learning activity in a multicultural counseling course. *Counselor Education and Supervision*, 47(4), 264-276. doi: 10.1002/j.1556.6978.2008.tb00056.x
- Yam, F. C. ve İlhan, T. (2016). Psikolojik danışma öz yeterliği: Kişilik özellikleri, kaygı düzeyleri ve geçmiş eğitim yaşantıları. *Journal of International Social Research*, 9(42), 1304-1313.
- Yerin Güneri, O., Büyükgöze-Kavas, A. ve Koydemir, S. (2007). Okul psikolojik danışmanlarının kariyer gelişimi: Acemilikten uzmanlığa giden zorlu yol. R. Özyürek, F. Korkut-Owen, ve D. W. Owen (Ed), *Gelişen Psikolojik Danışmanlık: Alandaki İlerlemeler* (s.139-160). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

EXTENDED SUMMARY

Introduction: As in most occupations psychological counselors are expected to acquire a wide range of job related competencies. Among those competencies are the ability to establish counselor-client rapport, and to acquire a basic battery of helping skill. The mastery of these competencies is fundamental to effective and professional functioning as a professional counselor (Meydan, 2010). The basic helping concepts of empathy, transparency, flexibility, and tolerance among many others, are seen as critical to be learned, internalized and practiced if one is to become an effective practitioner. An important step in assisting counseling students in the process of internalizing these helping skills is the need to train students in the specific behaviors and techniques which are used in working with clients (Kağnıcı, 2013). This can be an anxiety provoking experience for counseling students who attempt to perform these skills and techniques flawlessly from the beginning. The vehicle used in performing this training has traditionally been lecture but in order to increase skill and self-confidence other strategies must be employed. The utility of using multiple modes of instruction in the process of teaching counseling skills and techniques has been shown to be of value (Hill & Lent, 2006).

The process of teaching, particularly with a goal of both mastery and retention must be based upon the use of these multiple teaching modalities including lecture, use of experiential or role playing simulations, the integration of technology in the learning process and the provision of effective professional modeling of desired behaviors (Berk, 2009; Hayes, Taub, Robinson & Sivo, 2003). The use of video or computer supported teaching methods have been identified as effective in enhancing rapid, efficient skill building and performance improvement among counseling students (Campbell, Lison, Borsook, Hoover & Arnold, 1995).

The idea of modeling or providing a demonstration of a desired behavior is central to the promoting learning of skills. The ways this demonstration can be delivered to counseling students can be as a live demonstration by a teacher, visiting expert, or some other individual who is present in the classroom with the students or through the use of video presentation designed to model these specific behaviors. The process of providing video presentations for training

purposes is typically referred to as “video modeling”, (Nikopoulos & Keenan, 2004). The use of video modeling has been widespread and has a long history of effective application in a variety of educational settings. Research has demonstrated the effectiveness of video modeling in skills training, (i.e., Charlop-Christy, Le and Freeman 2000; Noor et al, 2010).

Video modeling has been utilized in the training of psychotherapy and counseling practitioners since the 1960’s and before (Abbass, 2004; Keats, 2008). Normington, Miller, Morrill and Haase (1968) pioneered the concept of micro-counseling and wrote extensively on its use and application. An example of this application was provided by a study done with novice counseling students in which video modeling was employed in an attempt to teach the skills of promoting client/counseling interactions, reflection of feeling and emotion and the ability to summarize counselor/client events. This study demonstrated the efficacy of modeling and an effective teaching tool (Ivey et al, 1968). There are other studies, as well, that seem to lend credence to the idea that video modeling can promote and accelerate the initial learning and mastery of complex counseling skills (Burnard, 1991; Ivey, 1974; Knight, 2013).

Despite the use of video modeling in many training applications, currently there no research in the Turkish literature regarding the use of video modeling. Aladağ (2013) surveyed teaching training methods in counselor education training and the results suggested that a lecture format was used most commonly and that video and audio recordings were rarely used. The purpose of the current investigation was to prepare a series of video modeling scenarios and to conduct a pilot to evaluate the utility and effectiveness of these video modeling techniques in undergraduate training of basic counseling skills.

Method: This study was conducted in two phases. The first of these was the preparation of video modeling scenarios each of which demonstrated a basic counseling skill. This was followed by a pilot study evaluating counseling students reaction to and attitudes about the use of these video models. The development of the video modeling segments occurred in a four stage process. The first phase was a planning phase during which the content of the video modeling segments was selected and planned. Ten specific techniques (behavior contracting, role playing, lifeline, the use of solution-focused scaling questions and miracle question, guided imagery, semi-projective techniques,

relaxation techniques, empty chair, and genogram) and four counseling process videos (initial interview, goal setting, working with resistant clients and termination) were selected for inclusion in a later training seminar. The second phase of the development process was to assemble the planning group of 15 counselors for a training seminar during which the various scenarios were carefully discussed and rehearsed. The third phase was to record each of the video segments and the final phase was the post production during which final editing and assembly into a finished video package was completed.

The evaluation phase was conducted during the Spring semester of 2014-15 with a volunteer group of 11 (6 female, 5 male) 3rd year psychological counseling and guidance students. The group of participants was shown the video package containing the video modeling segments of the 10 basic counseling techniques during a half-day seminar.

The students were surveyed prior to and following the seminar using a data collection form designed to assess their perceived efficacy in using each of the ten counseling techniques. This form utilized a Likert-type 5 point scale which solicited a self-reported efficacy score ranging from a low of 10 points to a maximum value of 50 points. Additionally, four open-ended questions were used to gather qualitative data relating to how the video portrayal corresponded to their experience in classroom training, their assessment of the value of the video models, suggestions for improving the content and quality of the video presentation, and a request for specific changes to meet the students' needs.

The quantitative data were tabulated and examined for significant differences using Wilcoxon test. The responses to the open-ended items were recorded and were the examined by two of the researchers independently by reviewing the video record and by using content analysis techniques.

Results: Analysis of the pre-post survey data revealed that there was a significant increase in self-reported efficacy among the members of the evaluation group. This finding suggests that the process of viewing a series of video modeling segments may have a positive effect in promoting a sense of efficacy in the use of techniques which previously have only been discussed or described in written classroom material.

Analysis of the qualitative data resulted in the identification of two themes one of which related to the use of video modeling in training and the second was how the video package, as presented, could be improved. With regard to the first theme the most prominent finding was that the use of video modeling was seen by the group as having value in both teaching of the technique and in effectively reinforcing the behavioral skills involved. A second major finding was that since the video models was created using Turkish models and in the Turkish language the counseling students quickly identified with the concepts, models and were able to easily discuss the material among themselves and with instructors. The use of the video models was judged to be highly relevant and effectively dramatized the descriptions of techniques and made them less complicated. Seeing the techniques being utilized seemed to promote confidence and a deeper understanding of how the technique could be used. The second theme provided specific suggestions some of which related to ways of improving the technical quality of the video recording such as the use of multiple camera angles and enhanced color. Specific comments related to requesting additional information on how the videos might be integrated into the normal university classroom setting and how they might be adapted for use with other counseling related topics beyond counseling techniques. These results are consistent with other investigations and suggest that video modeling is both growth producing and efficacy building with counseling students.

This pilot study was clearly not a far ranging and comprehensive investigation. The technical quality of the video recordings could be improved and the scope of data collection could be more comprehensive. Nevertheless, the results of this pilot study seem to demonstrate the efficacy of further development and use of video modeling as a valuable adjunct to traditional counselor education training.